



KLAGANDE

1. Föreningen Nordulv, 875003-6868

[Redacted]

2. Svenska Rovdjursföreningen, 883202-3264
Masthamnen
116 30 Stockholm

3. Jaktkritikerna, 802441-4370

[Redacted]

4. [Redacted]

5. [Redacted]

MOTPART

Länsstyrelsen i Dalarnas län
791 84 Falun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Dalarnas läns beslut den 16 april 2020, se bilaga 1

SAKEN

Skydds jakt på varg en i Falu kommun

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar [Redacted]
överklaganden.

Förvaltningsrätten avslår överklagandena från Föreningen Nordulv, Svenska
Rovdjursföreningen och Jaktkritikerna.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Länsstyrelsen i Dalarnas län (länsstyrelsen) har beslutat om skyddsjakt efter en varg i Lingshed, Falu kommun, se bilaga 1.

Föreningen Nordulv (Nordulv) yrkade inhibition vilket förvaltningsrätten avslag den 17 april 2020. Svenska Rovdjursföreningen (Rovdjursföreningen) och Jaktkritikerna yrkade också inhibition vilket förvaltningsrätten avslag den 22 april 2020. Sistnämnda beslut överklagades av Rovdjursföreningen till Kammarrätten i Sundsvall som den 23 april 2020 i mål nr 1017-20 beslutade att inte meddela prövningstillstånd. De tre föreningarna och två privatpersoner yrkar att beslutet om skyddsjakt ska upphävas.

Länsstyrelsen vidhåller beslutet.

PARTERNAS TALAN

Nordulv framför bl.a. följande. Vargen som befinner sig i området är inte skadegörande. Den har endast rört sig kring bostadshus nattetid då det är tomt på människor, och bara vid två tillfällen mitt i byn. Det finns inget dokumenterat som visar att den skulle vara oskygg. Observationerna har skett i mörker, sent på kvällen/natten men utanför byn på åkrar och ängar. Viltskadecenters vägledning säger att vargen ska ha uppträtt närgånget under en längre tid för att anses som oskygg och så är inte fallet här. Viltskadecenters vägledning säger att vargen ska ha uppträtt närgånget under en längre tid för att anses som oskygg. Jakten har, per den 22 april 2019, pågått i sex dygn utan att någon varg har fällts, trots att jägarna haft pannlampor, lockpipor och hundar. Detta visat med tydlighet att vargen undviker mänsklig kontakt. Beslutet strider mot EU:s art- och habitatdirektiv (1992/43/EEG) genom att fel varg riskerar skjutas samt att andra metoder än skyddsjakt inte prövats först. Det befinner sig en viktig genetisk

varg, en F1, i området kring Björnåreviret. Denna kan vara dräktig. Om hon i så fall skulle skjutas dör inte bara en viktig varg utan även hennes valpar. Om hennes hane blir skjuten får hon svårt att jaga samtidigt som hon ska ta hand om valparna. Då ökar risken för angrepp på lättare byten, t.ex. får. Flocken hon tillhör har flyttat sina gränser närmare den nu aktuella byn, men hon ingår i reviret. Det handlar inte om någon enstaka varg, utan om en vargflock där även en genetiskt viktig varg ingår. Den tik som identifierats genom spillning, och är dotter till F1:an, är också genetiskt viktig, då hon bär gener som behövs i den inavlade vargstammen. Erfarenheten av skyddsjakter säger att många gånger dödas helt fel individer, som exempel tiken i Svärdsjöreviret. Nordulv ifrågasätter länsstyrelsens argument att man minimerat risken att fel varg blir dödad genom att besluta om ett relativt litet jaktområde. Det räcker inte att minimera risken; den risken ska elimineras. Skyddsjakter får inte utföras i förebyggande syfte om det inte är bevisat att jakten fyller sitt syfte. Det gör den inte i detta fall, då det rör sig om ett helt revir.

Rovdjursföreningen framför bl.a. följande. Beslutet innebär att den svenska vargpopulationen, som är listad som ”starkt hotad” enligt Art-databanken, försvagas ytterligare efter omfattande tjuvjakt särskilt i Dalarna. Varje individ är viktig är viktig för att återställa den till gynnsam bevarandestatus (GYBS). Länsstyrelsen har i pågående varginventering identifierat en familjegrupp i Björnås norr om Lingshed där föräldratiken, F1, är första generationens avkomma till en invandrad varg. Det behövs fler invandrade vargar för att motverka den kraftiga inaveln. Länsstyrelsen har inte kunnat säkerställa exakt vilken/vilka vargar som till och från uppehållit sig i eller i anslutning till byn. Ytterligare en ung hane, ett syskon till den utpekade unga tiken, har varit i jaktområdet under vårvintern. Enligt insamlad spillning har tre till unga hanar varit i jaktområdets omedelbara närhet. Även föräldrahanen har varit i närområdet enligt DNA-analyserad spillning. Det talar för att F1-tiken varit där, sannolikt för att jaga rådjur. Att rovdjur jagar

sina normala bytesdjur är inte skäl för skyddsjakt. Det är stor risk att tiken, som sannolikt bär på valpar, skjuts under skyddsjakten. Hon och hennes förväntade valpar är viktiga för den svenska vargpopulation. Cirka tre km² skog ingår i jaktområdet vilket ökar risken att fel varg skjuts. Synobservationerna har gjorts under dygnets mörka timmar. De omvittnade situationerna visar inte att vargen varit hotfull. Det handlar mer om nyfikenhet när unga vargar, som är på väg att lämna sitt födelserevir, hamnar i situationer och blir stående innan de kommer på bättre tankar.

Jaktkritikerna framför bl.a. följande. Alternativa lösningar har inte prövats, eller så har det inte redovisats vilka lösningar som prövats. Skyddsjakten är inte tillräckligt underbyggd och bygger mest på allmänhetens, lekmäns påståenden och länsstyrelsens icke forskningsbaserade tro om att en ungvarg i denna situation kanske kan utgöra en fara i framtiden. Det finns inga incidenter att hänvisa till där ungvargar som hållit till i och omkring ett litet samhälle har utgjort någon fara. Beteendet är övergående och naturligt för en ung varg. Den är nyfiken och känner doften av andra hundar men utgör ingen fara för dem. Beslutet togs i hemlighet redan 16 april och informerades inte på länsstyrelsens hemsida förrän den 17 april. Det finns inget fog för den bristande handläggningen. Det här fallet är inte ett fall där något plötsligt snabbt förändrades i situationen med vargen och att länsstyrelsen då kände sig tvungen att ta ett mycket snabbt beslut och därmed behöva kringgå praxis.

██████████ framför bl.a. följande. Vargen har inte bevisligen orsakat någon skada. Att den vistats nära bebyggelse kan ha andra orsaker som inte tillräckligt utretts. Genetiskt viktiga vargar ska alltid sparas. Huruvida detta är en genetisk viktig varg har inte klarlagts. Miljöorganisationer ska få del av besluten i god tid innan man påbörjar ”skyddsjakten”. Det har inte skett. Länsstyrelsens handläggning brister.

[REDACTED] framför bl.a. följande. Hon kommer se till att ärendet anmäls till EU. Inga försök har gjorts att skrämma eller förflytta vargen.

Länsstyrelsen framför bl.a. följande. Skyddsjakt kan beviljas för att förhindra allvarlig skada. Beslutet har inte beviljats på grund av risken för allvarlig skada på tamdjur eller utifrån uppgifter om att jägare inte vågat släppa sina hundar under vinterns jakt. Länsstyrelsen har i beslutet skrivit att vargen har ett oskyggs beteende men beslutet är grundat på att vargen har ett oönskat beteende. Länsstyrelsen har följt viltskadecenters vägledning gällande vargar nära hus och/eller människor. Länsstyrelsen har inte hämtat material från facebook utan grunden för beslutet är dokumenterad spårning och spillningsinsamling från området som tillsammans med händelserapporter och dokumentation av hur länge vargen uppehållit sig i området. Det är alltid svårt att med säkerhet fastställa vilka vargar som rör sig i olika områden vid olika tidpunkter, men enligt de DNA-analyser som gjorts är det endast en varg som rör sig inom utpekad jaktområde. Den genetiskt viktiga vargen som klaganden åsyftar är moder till den varg som skyddsjaktbeslutet handlar om. Modern har inte identifierats inom jaktområdet. Länsstyrelsen har beslutat om ett relativt litet jaktområde för att minimera risken att en annan varg än avsedda blir fälld. Länsstyrelsen vill framhålla att skyddsjakt används i förebyggande syfte för att minska risken för framtida skada, det är aldrig en hämnd. Länsstyrelsen vill med beslutet förhindra att någon incident sker om vargen fortsätter röra sig vid hus i byn eller nära människor.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Talerätt

Varken jaktlagen (1987:259) eller jaktförordningen (1987:905) reglerar vem som kan överklaga länsstyrelsens beslut. I sådana fall gäller de allmänna reglerna i 41- 42 §§ förvaltningslagen (2017:900). Av dessa framgår att ett

beslut får överklagas om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot.

Länsstyrelsens beslut omfattas av artikel 9.3 i Århuskonventionen. För att leva upp till konventionens förpliktelser har talerätten i praxis utvidgats till att omfatta ideella föreningar som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöintressen och som i övrigt uppfyller kriterierna för talerätt i 16 kap. 13 § miljöbalken (MB), även när beslutet inte bygger på MB (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2014 ref. 8). Enligt 16 kap. 13 § MB får vissa överklagbara domar och beslut överklagas av en ideell förening eller annan juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, inte är vinstdrivande, har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år och har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd.

I rättsfall om jakt på stora rovdjur i har överinstanser särskilt tagit ställning att talerätt ska tillerkännas Rovdjursföreningen (HFD 2018 ref. 7) och Nordulv (Kammarrätten i Sundsvalls dom den 23 december 2016, mål nr 2970-16). Talerätt för Jaktkritikernas har också godkänts, se bl.a. Kammarrätten i Sundsvall den 29 december 2017, mål nr 2839-17.

Någon allmän klagorätt för var och en som är missnöjd med ett beslut erkänns däremot inte av den svenska rättsordningen. En förutsättning för att annan än den som har varit part hos beslutsmyndigheten ska ha talerätt är att klaganden kan åberopa ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning (jfr HFD 2012 ref. 24)

Såvitt avser [REDACTED] och [REDACTED] har det inte framkommit att det överklagade beslutet påverkar deras rättsställning eller berör ett intresse som erkänts av rättsordningen i den mening att deras intressen kan beaktas vid sakens prövning. Inte heller i övrigt har framkommit att de

är berörda av länsstyrelsens beslut på något sätt som ger klagorätt. [REDACTED]
[REDACTED] och [REDACTED] överklaganden ska därför avvisas.

Rättslig reglering

Enligt 23 a § första stycket jaktförordningen är förutsättningar för skyddsjakt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom ske i något eller några av de syften som räknas upp i paragrafen, bl.a. hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller för att förhindra allvarlig skada på bl.a. boskap eller annan egendom. Av 23 b § jämförd med 24 a § följer att länsstyrelsen, om det finns förutsättningar enligt 23 a §, får besluta om skyddsjakt på varg efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada. Om det finns en stor sannolikhet för att allvarlig skada kommer att uppstå får beslut om skyddsjakt fattas även om någon skada inte har inträffat.

Nämnda regler ingår i Sveriges implementering av art- och habitatdirektivet som enligt dess artikel 2 ska säkerställa den biologiska mångfalden genom bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter i medlemsstaternas europeiska territorium som omfattas av fördraget. Enligt artikel 12.1 a) ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4, med förbud att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur det görs. Vargen (*Canis lupus*) finns uppräknad i bilaga 4. Vargen anges också, med asterisk för prioriterad art, i bilaga 2 för djurarter vilkas bevarande kräver att särskilda bevarandeområden utses. För vargen och andra skyddade arter syftar direktivet särskilt till att skydda, främja och dokumentera dessa arters livsmiljö, habitat och GYBS (jfr artikel 2, 3 och 22). Habitat definieras enligt artikel 1 som ”en miljö som kännetecknas av särskilda abiotiska och biotiska faktorer, och där en art lever under något av stadierna i sin biologiska cykel”. Sverige är alltså

förpliktat till särskild aktsamhet med de revir och miljöer där vargstammen naturligt lever och kan föryngras.

Undantag från skyddet i artikel 12 får enligt artikel 16.1 göras bl.a. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet, för att undvika allvarlig skada, särskilt på boskap och andra typer av egendom. I EU-domstolens avgörande C-342/05 (*Kommissionen mot Finland*), punkt 25, uttalas att direktivets undantagsbestämmelser ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan att det föreligger nödvändiga förutsättningar för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i direktivets artikel 16.1. Genom C-674/17 (*Tapiola*), som visserligen gällde stamvårdande jakt (motsvarande vad som i svensk lag benämns licensjakt) understryks restriktiviteten och kraven på motivering vid tillåtande av dödande av varg.

Av proportionalitetsprincipen, som slagits fast av EU-domstolen inom artskyddsområdet (se dom i mål C-76/08, *Kommissionen mot Malta* punkt 57 och 64), följer att det undantag från skyddssystemet som en medlemsstat har för avsikt att göra, ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget. Likaledes har Naturvårdsverket, när det gäller de avvägningar som ska göras mellan olika intressen, uttalat att ju större negativ påverkan ett beslut om skyddsjakt har på populationen av den aktuella arten desto högre krav bör ställas på de förutsättningar som ska vara uppfyllda enligt 23 a § jaktförordningen (Naturvårdsverkets rapport 6568, Riktlinjer om skyddsjakt 2012, s 12)

Den svenska vargstammen

Den svenska vargstammen har relativt nyligen (HFD 2016 ref. 89) bedömts uppnå GYBS. Naturvårdsverket har dock i ställningstagande den 13 juni

2019 (NV-00820-19) angett att förra vinterns inventering visar att den svenska populationen ligger runt 300 vargar, som är ett krav för GYBS. Fjölårets inventering visade 305 vargar och populationen har minskat marginellt sedan dess. Därför är utrymmet för licensjakt efter varg under kommande jaktsäsong obefintligt med rådande populationsstorlek och populationstrend och med beaktande av att ett uttag genom skyddsjakt kan komma att ske. Naturvårdsverket anför vidare att ställningstagandet att inte delegera beslut om licensjakt inte påverkar länsstyrelsernas möjlighet att besluta om skyddsjakt för att exempelvis förebygga allvarliga skador på tamdjur. Länsstyrelserna kan alltså fortfarande besluta om skyddsjakt.

Naturvårdsverket har den 21 april 2020 meddelat ett nytt beslut (Naturvårdsverket-00303-20) för att förlänga delegationen till länsstyrelsen att besluta om skyddsjakt på bl.a. varg. I skälen till beslutet anges bl.a. följande. Under skyddsjakt på varg 2017–2019 fälldes 53 vargar efter beslut om skyddsjakt, vilket årligen motsvarar 18 vargar eller 6 procent av populationen. Den svenska vargpopulationens årliga tillväxttakt beräknas till 10 procent. Naturvårdsverket bedömer att trenden för vargens populationsutveckling kommer vara stabil eller ökande och att upprätthållande av GYBS inte försvaras.

De inventeringsresultat som underbygger Naturvårdsverket ställningstagande ger anledning att noga övervaka vargstammens utveckling. Vid de proportionalitetsbedömningar som ska göras vid beslut om skyddsjakt måste särskild hänsyn tas till att vargen är en hotad art vars antal balanserar på GYBS-gränsen.

Utredningen i målet

Av länsstyrelsens beslutsunderlag framgår bl.a. följande. Fem ansökningar om skydds jakt på varg i området har kommit in till länsstyrelsen i april 2020. Av dessa framgår att vargen beskrivs som orädd, med ett oskyggt

beteende som inte är normalt. Den har varit synlig bl.a. inne bland husen på Rävlin, på vägen till Strömmen, i Änga, i Dala-Hus och mitt i byn. Vargen har under en längre tid uppehållit sig i trakten kring Linghed, Klockarnäs och Yttertänger och orsakat oro hos byborna. Olika personer har rapporterat in observationer av vargen bl.a. flera olika beskrivningar av hur vargen följt efter personer som promenerat i byn eller varit synlig på gårdar. I dessa händelserapporter har vargens beteende på olika sätt beskrivits som oskyggt och att den inte varit lättskrämd. Vargen observerades som närmast 21 meter från ett boningshus den 20 mars 2020. Spillning från vargen samlades in och har registrerats i Rovbase. Det finns beskrivningar av hur vargen jagat en katt runt ett hus och att spillning hittats nära en hundgård. Naturbevakare har den 3 april 2020 dokumenterat spår av varg vid boningshus, vid två hus så nära som 30 meter, vid ett av husen 6 meter från tomtgräns och 10 meter från boningshus. Vargen spårades även där den sprang en kortare bit i elljusspår. Av spårningarna syns hur vargen rört sig mycket nära bebyggelse. Genom länsstyrelsens DNA-prover i och i närheten av Linghed har en vargtik född i reviret Björnås identifierats.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om samtliga förutsättningar för skyddsjakt är uppfyllda dvs, att beslutet inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det sker i ett legitimt syfte.

Beslutet har motiverats utifrån att en varg under en längre tid vistats i närheten av människor och uppvisat ett oönskat beteende. Vargar och deras revir utgör typiskt sett ingen allvarlig fara för människor. De angrepp som dokumenterats i områden liknande Skandinavien har varit knutna till en längre tids period av tillvänjning, där vargar under månader eller år har

vistats och även ätit avfall eller matrester i anslutning till mänsklig aktivitet (*Nära vargar*, Viltskadecenter/SLU 2016-4, s. 5). Skrämselåtgärder är resurskrävande, kontextberoende och ofta svåra att genomföra på ett adekvat sätt (a.a. s. 6–8).

Förvaltningsrätten bedömer att situationen avseende vargen i Lingshed under april 2020 har eskalerat till att bli akut. Från trakten finns flera, av varandra oberoende, bevis för att den observerade vargen rör sig närgånget i mänskliga miljöer. Om den får fortsätta att tillvänjas i området finns stor sannolikhet att den kan orsaka allvarlig skada mot människor. Sett till detta och till de hotfulla situationer som redan uppkommit mot människor i området anser förvaltningsrätten att beslutet har ett legitimt syfte och att det inte finns någon annan lämplig lösning.

Beslutet är avgränsat i tid och det geografiska jaktområdet är mycket begränsat. Området innefattar i stort sett zonen från Lingsheds tätbebyggda område och nordväst uppemot Lingsheds Änga. Björnåsreviret ligger längre norrut; mellan reviret och det nu beviljade jaktområdet finns bl.a. Enviken. Norr om Enviken och närmare reviret ligger Yttertänger som, trots den olägenhet som beskrivits där, inte ingår i jaktområdet. Förvaltningsrätten bedömer att den beslutade skyddsjakten är geografiskt sett väl avgränsad och ligger på ett sådant avstånd från de vargrevir som finns i området att jakt inom området inte riskerar att påverka förhållandena för vargstammen i de befintliga reviren.

Utifrån att beslutet endast gäller en varg gör förvaltningsrätten vidare bedömningen att beslutet inte heller riskerar att allvarligt försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus utifrån vargstammens storlek. Länsstyrelsen beskriver i beslutet hur Björnåsreviret utvidgats i syd/sydvästlig riktning. Denna omständighet åberopas också av Nordulv, och framstår som en sannolik förklaring till att en varg har vandrat mot

tättbebyggt område. Utifrån att det aktuella reviret innehåller flera vargar medför det aktuella beslutet enligt förvaltningsrättens mening inte en påverkan på reviret som kan medföra en risk för vargstammen som sådan.

I Björnåreviret finns en genetiskt viktig varg. Länsstyrelsens har gjort bedömningen att det inte är den genetiskt viktiga vargmamman, utan en avkomma till denne, som rört sig i jaktområdet. Klagandena har anfört att det finns en risk att det ändå blir den genetiskt viktiga vargen som skjuts och en sådan risk kan naturligt vis inte helt bortses från. Av utredningen i målet framgår dock att de DNA-prover som tagits inte härrör från den genetiskt viktiga vargen. Vidare är situationen, vilket redogjorts för ovan, sådan att det inte kan krävas att länsstyrelsen ska skaffa sig kännedom om en viss individs genetiska sammansättning som förutsättning för ett beslut om skyddsjakt (jfr Kamarrätten i Sundsvalls dom den 5 oktober 2016, mål nr 2103-16).

Sammanfattning

Förvaltningsrätten bedömer sammanfattningsvis att samtliga förutsättningar för att fatta beslut om skyddsjakt avseende en varg i det aktuella området är uppfyllda. Utifrån den mängd observationer som finns, hur de beskriver vargens beteende som närgånget i mänskliga miljöer och att dessa observationer inte endast är tillfälliga anser förvaltningsrätten att det finns stor sannolikhet för att vargen, om den får fortsätta att tillvänjas i området, kan orsaka allvarlig skada mot människor eller tama djur. Utifrån det aktuella områdets placering och avgränsning anser förvaltningsrätten vidare att skyddsjakten inte på något relevant sätt kan försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. På grund av riskerna med tillvänjning finns det ingen annan lämplig lösning än skyddsjakt. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-3).

[REDACTED]

rådman

Nämndemännen [REDACTED] [REDACTED] och

[REDACTED] har också deltagit i avgörandet.

[REDACTED] har föredragit målet.

**Beslut****1 (9)**

2020-04-16

Dnr: 218-5522-2020

Länsstyrelsen Dalarna

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ

INKOM: 2020-04-17

MÅLNR: 873-20

AKTBIL: 3

Delgivningskvitto

Beslut om skydds jakt efter varg i Falu kommun**Beslut**

Länsstyrelsen beslutar att med stöd av 23 a § jaktförordningen (1987:905) att ge tillstånd till skydds jakt efter en (1) varg i Linghed, Falu kommun.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 a § jaktförordningen att alla typer av belysning får användas.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § i jaktförordningen att skydds jakten får bedrivas från motorfordon.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 9 § jaktförordningen att skydds jakt får ske hela dygnet.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § i jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

Hur man överklagar, se bilaga 1.

Villkor för beslutet

Länsstyrelsen beslutar att nedan angivna villkor ska gälla för jakten enligt detta beslut. Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 respektive 44 §§ samma lag.

Djur som får fällas

Beslutet gäller en (1) varg som befinner sig i det beslutade jaktområdet, se bilaga 2.

Om det under jaktperioden skulle upptäckas att det befinner sig en genetiskt viktig varg i området kan Länsstyrelsen avlysa jakten.

Jaktperiod

Skyddsjakten är tillåten under perioden 16 april – 30 april 2020. Eventuell förlängning av jakttiden sker efter särskilt beslut av länsstyrelsen.

Jaktområde

Skyddsjakten får endast bedrivas inom det område som framgår av bifogad karta, (bilaga 2). Om jaktförsök sker inom detaljplanelagt område ska jaktledaren inför varje jaktförsök söka ett muntligt skottlossningstillstånd av vakthavande polis vid Polisregion Bergslagen på telefon 114 14 (begär vakthavande på RLC), samt meddela vilka tider jakten ska bedrivas under dygnet.

Jakten får ske på annans jaktområde. Jaktledaren bör meddela berörda markägare och jakträttshavare att skyddsjakt kommer att bedrivas i området och när jaktförsök kommer att ske. Länsstyrelsen kan besluta om ändringar av jaktområdet om ny information inkommer.

Vem som får utföra jakten

Länsstyrelsen utser jaktledare till skyddsjakten. Jaktledaren utser ett jaktlag på max 20 personer. Personuppgifter på samtliga jaktdeltagare ska finnas hos jaktledaren och kunna uppvisas för Länsstyrelsen och polis vid tillsyn. Länsstyrelsens personal har rätt att avbryta jakten. Jaktledarens ansvar specificeras i bilaga 3.

Jaktmedel och metoder

Skyddsjakten får inte bedrivas på så sätt att djuret utsätts för onödigt lidande.

Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av hund under förutsättning att hundarna är speciellt tränade för jakt efter rovdjur. Maximalt tre (3) hundar får släppas efter en och samma varg under ett och samma jakttillfälle. Hundarna bör ha likartat arbetssätt. GPS loggen från eventuella hundenheter (GPS sändare/mottagare) bör kunna uppvisas för Länsstyrelsens personal. Informationen är viktig vid uppföljning av eventuell skadeskjutning.

Endast kulpatroner klass 1 får användas vid skyddsjakten. De begränsningar i magasinkapacitet hos halvautomatiska kulvapen som anges i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) ska följas.

Alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten.

Jakt får ske dygnet runt.

Motordrivna fordon får användas för att spåra och genskjuta vargen under skyddsjakten. Undantaget om användning av motordrivna fordon ger inte rätt att från motordrivet fordon förfölja eller skjuta varg från fordon i rörelse.

Avlysning

Jakten avlyses när vargen fällts, påskjutits, när jakttiden gått ut eller om Länsstyrelsens personal finner det nödvändigt av andra skäl. Jaktledaren ska omgående meddela jägarna att jakten avlyses.

Fälld eller påskjuten varg

Jaktledaren ska snarast och senast en timme efter att djuret fällts, eller påskjutits, anmäla detta till naturbevakare eller vilthandläggare vid naturvårdsenheten, Länsstyrelsen i Dalarnas län. Naturbevakare nås 07.00-20.00 på beredskapstelefon 010- 225 05 05. Vilthandläggarna nås under kontorstid på telefonnummer 010-225 00 00. Fälls vargen utanför Länsstyrelsens beredskapstid ska anmälan ske kl 07.00 nästkommande dag. Den fällda vargen, samt skottplats/fallplats, ska uppvisas av skytten för Länsstyrelsens besiktningsman. Skytten ska även redogöra för jaktförloppet. Fälld varg får inte flyttas från platsen innan den besiktigats av länsstyrelsens besiktningsman. Med stöd av 24 d § jaktförordningen ska det fällda djuret omhändertas av länsstyrelsen och i samråd med polismyndigheten vidarebefordras för obduktion till Statens veterinärmedicinska anstalt. Hela djuret tillfaller staten. Om djuret påskjutits men inte fällts ansvarar skytt och jaktledare för att eftersök genomförs.

Beskrivning av ärendet

Fem olika ansökningar gällande skyddsjakt efter varg i Falu kommun har inkommit till Länsstyrelsen (5411–2020, 5410–2020, 5408–2020, 5384–2020, 5383–2020).

Bakgrunden till ansökningarna är att en varg under en längre tid uppehållit sig i och omkring Linghed. Vargen upplevs ha ett oskyggt beteende, vilket har orsakat oro hos byborna.

Vargens närvaro har även påverkat jakten under vintern då jägarna inte vågat släppa sina hundar.

Tiden för betessläpp av får närmar sig och de sökande känner oro för att vargen ska angripa djuren. Angrepp på en fårbesättning samt en jakthund i området 2019 anges vara orsak till oron för tamdjuren. Länsstyrelsens bedömning var då att skadorna orsakats av varg men i en ansökan om skyddsjakt som inkom till

Länsstyrelsen den 27 mars 2020 (dnr. 4732–2020) skriver Länsstyrelsen i sitt avslag ” Enligt naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skyddsjakt (rapport 6568; 2012) bör det utredas om angrepp gjorts av samma individ eller individer. Detta för att skyddsjakten ska riktas mot den skadegörande individen. Länsstyrelsen bedömer att det inte går att binda de vargar som nu rör sig i området till skadorna 2019”.

Vargen har spårats i området av Länsstyrelsens personal och spillning har samlats in för analys. Utöver detta har länsstyrelsen sedan mitten av mars mottagit flera rapporter om synobservationer av varg på vägarna och runt husen i Linghed. Vargen har vid flera tillfällen befunnit sig på ett avstånd närmare än 30 meter från människor och inte låtit sig skrämmas bort. Vargen har även vid ett tillfälle följt efter en person.

Länsstyrelsens kännedom om varg i området

Sjösveden och Björnåreviret är de två revir med närmast anslutning till det berörda området. Då revirstorleken baseras på det minsta område som bekräftats med DNA-prover från de revirmarkerande djuren, är det dock svårt att säga exakt vart revirgränserna går. Björnåreviret har dock, enligt preliminära resultat från vinterns inventering, utökats söder/ sydväst. DNA- prover som samlats in i och i närheten av Linghed har identifierat en vargtik född i Björnåreviret.

Motivering till beslutet

Vid prövning om skyddsjakt gör Länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömning görs utifrån skadornas omfattning, om det är upprepade skador, under hur lång tidsperiod som skadorna inträffat, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och vilka möjligheter det finns att förebygga fortsatt skada samt möjlighet till annan lämplig lösning än skyddsjakt. Länsstyrelse beaktar även vargarnas genetiska ursprung.

Rovdjursavvisande stängsel är den metod som dokumenterat visat bäst skydd, dessa rekommenderas därför alltid som en förebyggande åtgärd. 2019 skedde ett angrepp på får i området men Länsstyrelsens bedömning är att den varg som nu befinner sig i området inte går att koppla till dessa angrepp. Länsstyrelsen för en dialog med fårägarna i området om förebyggande åtgärder och bedömningen är att risken för allvarlig skada på tamdjur i dagsläget inte är skäl nog till att bevilja skyddsjakt.

Länsstyrelsen utgår från Viltskadecenters vägledning gällande vargar nära hus och/eller människor. I vägledningen beskrivs en problemvarg som en individ som

förändrat sitt beteende på ett sådant sätt att den kan förväntas uppvisa ett oönskat beteende nära hus eller människor i större utsträckning än en annan genomsnittlig varg skulle göra. Skydds jakt ska övervägas om en eller flera vargar vid upprepade tillfällen och under en längre tid rapporterats vistas inom 30m från en eller flera människor i dagsljus eller mörker. Länsstyrelsen bedömer att den dokumentation som finns uppfyller de kriterier som föreslagits av Viltskadecenter. Ansökan beviljas därmed.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Bestämmelserna i den svenska lagstiftningen har grund i art- och habitatdirektivet 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Beslutande myndigheter ska tolka den svenska lagstiftningen i linje med detta direktiv. En grundförutsättning för beviljande av skydds jakt är att kraven i 23 a § jaktförordningen är uppfyllda. Enligt dessa krävs att det inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt och att skydds jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Naturvårdsverket beslutade den 22 december 2016 med stöd av 24 a § jaktförordningen att delegera rätt att besluta om skydds jakt på varg till länsstyrelsen (NV-08042-16). Enligt 23 b § jaktförordningen kan länsstyrelsen därmed på ansökan av den som riskerar att drabbas av skada av varg besluta om skydds jakt

Information

Vargar rör sig ofta där det finns bytesdjur som till exempel rådjur och de kan också intressera sig för hundar, exempelvis löpande tikar. Enligt viltskadecenter är den bästa lösningen för att undvika incidenter med tamdjur såsom får och getter att använda sig av rovdjursavvisande stängsel. Eventuella sopor, slaktavfall, dött vilt eller liknande kan även det ha en lockande effekt, varför det bör plockas bort för att inte locka till sig rovdjur. Döda tamdjur måste tas om hand.

På viltskadecenters hemsida (<https://www.slu.se/viltskadecenter>) finns information om förebyggande åtgärder. Länsstyrelsen kan kontaktas för rådgivning angående stängsling, andra förebyggande åtgärder eller information om rovdjur.

Länsstyrelsen önskar parallellt med skydds jakten få fortsatta rapporter om beteendet hos varg i området. För att länsstyrelsen ska kunna följa upp iakttagelsen och kvalitetssäkra den genom spårning eller andra liknande insatser är det viktigt att eventuella rapporter kommer in till länsstyrelsen så snabbt som möjligt. Rovdjursobservationer går även att rapportera i Skandobs. Resultaten

som samlas in där är tillgängliga för alla som använder tjänsten. Mer information finns på www.skandobs.se Händelser som sker på kvällar och helger kan rapporteras på jourtelefon 010-225 05 00.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1 med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av chef för enheten för vilt [REDACTED] med rovdjurshandläggare [REDACTED] som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Jurist [REDACTED] medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Naturvårdsverket

Polisregion Bergslagen

Viltskadecenter

SVA

Viltförvaltningsdelegationen i Dalarnas län

Mellersta rovdjursförvaltningsområde

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Kartbild över jaktområdet
3. Jaktledarens ansvar

Bilaga 1

Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Dalarnas län antingen via e-post; dalarna@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Dalarnas län, 791 84 Falun.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

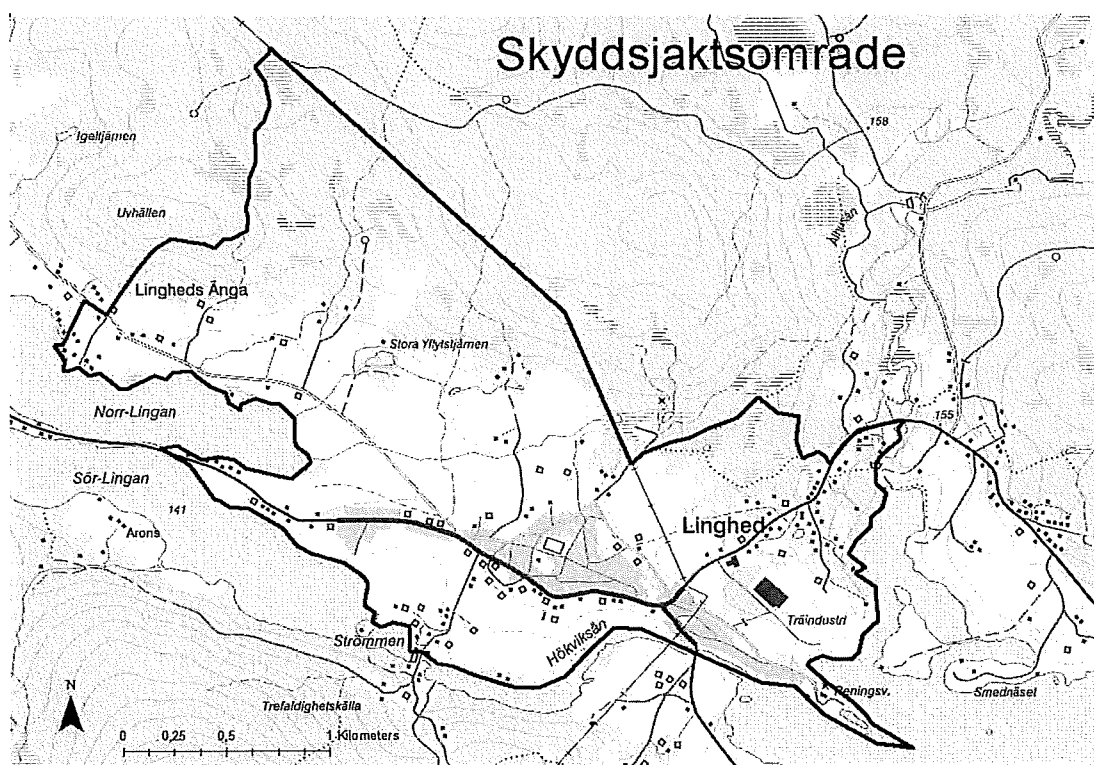
Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, dalarna@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 00 00. Ange diarienummer 5522-2020.

Bilaga 2



Bilaga 3

Jaktledarens ansvar

Vilket ansvar jaktledaren har vid jakt efter olika viltarter tydliggörs i olika av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:7, NFS 2011:7). Med hänvisning till denna reglering tydliggör Länsstyrelsen här ansvaret som jaktledaren har vid skyddsjakt efter varg.

1. Jaktledaren ska hålla sig välinformerad om samtliga villkor som gäller för denna skyddsjakt.
2. Jaktledaren svarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten följs.
3. Jaktledaren ska före första jakttillfället anmäla till Länsstyrelsen i Dalarnas län om delaktighet i skyddsjakten.
4. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle hålla sig informerad om hur många djur som återstår enligt skyddsjaksbeslutet.
5. En särskilt tränad eftersökshund ska kunna finnas på plats inom högst två timmar från påskjutning (17 § andra stycket jaktförordningen).
6. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar och gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens.
7. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon bör ha förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter varg.
8. Jaktledaren bör informera varje jaktdeltagare om vikten av att viltet inte utsätts för onödigt lidande.
9. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld varg till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast en timme efter att djuret fällts.
10. Jaktledaren ska omedelbart avlysa jakten när den sista tillåtna vargen fällts eller påskjutits



Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.